

Terugblik bezoek paus aan Verenigd Koninkrijk

De paus heeft de Britten “wakker geschud met een boodschap om over na te denken”, aldus premier David Cameron. Bovendien wist de paus met zijn optreden de harten van de Britten te winnen. Een terugblik op het succesvolle bezoek door paus Benedictus XVI zelf.

5-10-2010

Van 16 tot en met 19 september 2010 heeft Paus Benedictus XVI Groot-Brittannië bezocht voor een staatsbezoek. Zoals de paus bij het begin van de reis in een interview met journalisten aangaf, is het een erkenning van Groot-Brittannië van het belang van deze reis en maakt het ook het publieke karakter van de reis duidelijk. Het pastorale karakter is evenzeer van belang. Naast de relatie Kerk en staat, bemoediging van de katholieken, staat ook de oecumenische betrekkingen met de anglicanen en de zaligverklaring van John Henry Kardinaal Newman centraal. (Vertaling www.rkdocumenten.nl)

1 Dierbare broeders en zusters,

Ik zou u vandaag willen spreken over de apostolische reis in het Verenigd Koninkrijk, die God me gegeven heeft te deze dagen te volbrengen. Het was een officieel bezoek en tegelijk een

pelgrimstocht in het hart van de geschiedenis en van het heden van een volk dat rijk is aan cultuur en geloof, wat het Britse volk is. Het was een historische gebeurtenis die een nieuwe belangrijke fase heeft ingeluid in de lange en ingewikkelde geschiedenis van de relaties tussen deze bevolking en de Heilige Stoel. Hoofddoel van het bezoek was de zaligverklaring van kardinaal John Henry Newman, één van de grootste Britten uit de recente geschiedenis, uitstekend theoloog en man van de Kerk. De ceremonie van de zaligverklaring was inderdaad het hoogtepunt van de apostolische reis, waarvan het thema geïnspireerd was door het wapendevies van de zalige kardinaal Newman: “van hart tot hart”. Tijdens de vier heel mooie en intense dagen op deze edele grond, was het mijn grote vreugde te spreken tot het hart van de inwoners van het Verenigd Koninkrijk en zij spraken tot het mijne, vooral door

hun aanwezigheid en het getuigenis van hun geloof. Ik kon namelijk vaststellen hoe krachtig en levendig het christelijk erfgoed nog is in iedere laag van het sociale leven. Het hart en het leven van de Britten staan open voor de werkelijkheid die God is en er zijn vele uitingen van religiositeit, die door mijn bezoek nog meer werden belicht.

2 Vanaf de eerste dag en gedurende heel mijn verblijf in het Verenigd Koninkrijk, viel mij overal een hartelijk onthaal te beurt vanwege de autoriteiten, de vertegenwoordigers van de verschillende sociale instellingen, vertegenwoordigers van de verschillende godsdiensten en in het bijzonder van de bevolking. Ik denk vooral aan de gelovigen van de Katholieke gemeenschap en haar herders die, ook al vormen zij een minderheid in het land, ruim gewaardeerd worden, die zich

engageren in de blijde verkondiging van Jezus Christus door de Heer te doen schitteren en Hem hun stem te verlenen, in het bijzonder onder de laatsten. Ik hernieuw mijn diepe dankbaarheid tegenover iedereen, voor het enthousiasme en de ijver die alle lof verdient, waarmee men zich heeft ingezet voor het welslagen van mijn bezoek, waaraan ik voor altijd de herinnering in mijn hart zal bewaren.

3 De eerste afspraak had plaats in Edinburgh, met Hare Majesteit koningin Elizabeth II die mij met haar echtgenoot, de Hertog van Edinburgh, met grote hoffelijkheid ontvangen heeft in naam van heel het Britse volk. Het was een zeer hartelijke ontmoeting, gekenmerkt door de uitwisseling van onze diepe bezorgdheid voor het welzijn van de volken in de wereld en voor de rol van de Christelijke waarden in de samenleving. In de historische

hoofdstad van Schotland kon ik een artistieke schoonheid bewonderen die getuigt van een rijke traditie en van diepchristelijke wortels. Ik heb ernaar verwezen in mijn toespraak tot Hare Majesteit en de aanwezige autoriteiten, waarin ik eraan herinnerde dat de Christelijke boodschap een integrerend deel geworden is van de taal, het denken en de cultuur van de bevolkingen van deze eilanden. Ik heb ook gesproken over de rol die Groot-Brittannië gespeeld heeft en nog speelt op het internationaal toneel, waarbij ik melding maakte van de stappen die ondernomen werden voor een rechtvaardig en duurzaam herstel van de rust en de orde in Noord-Ierland.

4 De feestelijke en blijde sfeer die de jongeren en kinderen schiepen, hebben een vreugdevol karakter verleend aan de etappe in Edinburgh. Ik heb mij daarna naar

Glasgow begeven, een stad die mooi is door haar heerlijke parken; daar heb ik de eerste Mis van de reis opgedragen, meer bepaald in Bellahouston Park. Het was een ogenblik van intense spiritualiteit, heel belangrijk voor de Katholieken van het land, ook omdat die dag het liturgische feest was van de heilige Ninian, eerste verkondiger van het Evangelie in Schotland. Op deze liturgische bijeenkomst, in ingetogen en vurig gebed, die aan plechtigheid won door de traditionele melodieën en ontroerende gezangen, sprak ik over het belang van de evangelisatie van de cultuur, vooral in onze tijd waarin een allesoverheersend relativisme de onveranderlijke waarheid over de natuur van de mens lijkt te verduisteren.

5 De tweede dag begon mijn bezoek aan Londen. Daar heb ik eerst de wereld van het katholiek onderwijs ontmoet, die een belangrijke rol

speelt in het opvoedingssysteem van het land. In een authentieke familiale sfeer heb ik tot de opvoeders gesproken, hen herinnerd aan het belang van het geloof in de opleiding van rijpe en verantwoordelijke burgers. Tot de vele adolescenten en jongeren die mij met sympathie en enthousiasme hebben onthaald, zei ik geen beperkte doeleinden na te streven door zich tevreden te stellen met gemakkelijke keuzes, maar iets groter te beogen, namelijk het ware geluk te zoeken dat alleen in God te vinden is. Tijdens de volgende afspraak met de verantwoordelijken van de andere godsdiensten die het meest vertegenwoordigd zijn in het Verenigd Koninkrijk, herinnerde ik aan de onontkoombare noodzaak van oprechte dialoog, waarbij het principe van de wederkerigheid dient gerespecteerd te worden om ten volle vruchtbaar te zijn. Tegelijk benadrukte ik het zoeken van het sacrale als gemeenschappelijk

terrein voor alle godsdiensten; daar kunnen vriendschap, vertrouwen en samenwerking sterker worden.

6 Het broederlijk bezoek aan de aartsbisschop van Canterbury was de gelegenheid om opnieuw het gemeenschappelijk engagement te bevestigen om te getuigen van de Christelijke boodschap die Katholieken en anglicanen verbindt. Eén van de meest belangrijke momenten van de apostolische reis was de daarop volgende ontmoeting in de grote zaal van het Britse parlement met institutionele, politieke, diplomatieke, academische, religieuze personaliteiten, vertegenwoordigers van de wereld van de cultuur en het bedrijfsleven. Op deze prestigieuze plaats heb ik benadrukt dat de godsdienst voor de wetgever geen op te lossen probleem hoeft te zijn, maar een factor die op een vitale manier bijdraagt tot het verloop van de geschiedenis en het

publieke debat van de natie; in het bijzonder herinnerde ik aan het essentiële belang van een ethische basis om keuzes te maken in de verschillende sectoren van het sociale leven.

7 In dezelfde plechtige sfeer, heb ik mij vervolgens begeven naar de abdij van Westminster: voor het eerst bevond een opvolger van Petrus zich op deze cultusplaats, symbool van de zeer oude christelijke wortels van het land. De Vespers met de verschillende Christelijke gemeenschappen van het Verenigd Koninkrijk was een belangrijk ogenblik voor de relaties tussen de Katholieke en de anglicaanse gemeenschap. Toen wij samen gebeden hadden op het graf van de heilige Willem de Belijder, terwijl het koor zong: “Congregavit nos in unum Christi amor”, hebben wij allen God geloofd die ons leidt op de weg naar de volle eenheid.

8 Zaterdagmorgen, heeft de afspraak met de eerste minister een reeks ontmoetingen ingezet met de belangrijkste vertegenwoordigers van de Britse politieke wereld. Dan volgde de Eucharistieviering in de kathedraal van Westminster, gewijd aan het Zeer Kostbaar Bloed van onze Heer. Het was een buitengewoon moment van geloof en gebed – dat eveneens de rijke en waardevolle traditie belicht heeft van de “Romeinse” en “anglicaanse” liturgische muziek met de verschillende Kerkelijke bestanddelen, geestelijk verenigd met de gelovigen uit de lange christelijke geschiedenis van dit land. Ik ben werkelijk gelukkig een groot aantal jongeren ontmoet te hebben die buiten aan de kathedraal hebben deelgenomen aan de Misviering. Door hun aanwezigheid, vol enthousiasme en tegelijk ingetogen en levendig, hebben zij getoond actief te willen zijn in een nieuwe tijd

van moedig getuigenis, echte solidariteit, edelmoedige inzet ten dienste van het Evangelie.

9 Op de apostolische nuntiatuur heb ik verschillende slachtoffers ontmoet van seksueel misbruik door leden van de clerus en religieuzen. Het was een ogenblik van intense emotie en gebed. Kort daarna, heb ik ook een groep professionelen en vrijwilligers ontmoet die verantwoordelijk zijn voor de bescherming van kinderen en jongeren in Kerkelijke middens, een zeer belangrijk aspect dat deel uitmaakt van de pastorale inzet van de Kerk. Ik heb hen gedankt en aangemoedigd hun werk voort te zetten, dat behoort tot de lange traditie van de Kerk om zorg te dragen voor respect, opvoeding en opleiding van de nieuwe generaties. Nog steeds in Londen heb ik vervolgens het rusthuis bezocht van bejaarden dat bestuurd wordt door de Kleine Zusters der Armen, met de

waardevolle medewerking van talrijke verpleegsters en vrijwilligers. Deze opvang is een teken van de grote waardering voor bejaarden die de Kerk altijd gehad heeft en ook een uiting van het engagement dat Britse katholieken hebben voor de eerbied voor het leven, onafhankelijk van leeftijd of omstandigheden.

10 Zoals ik reeds zei, was het hoogtepunt van mijn bezoek aan het Verenigd Koninkrijk, de zaligverklaring van kardinaal John Henry Newman, een beroemde zoon van Engeland. Zij werd voorafgegaan en voorbereid door een bijzondere gebedswake, zaterdagavond in London, Hyde Park, in een sfeer van diepe ingetogenheid. Tot de menigte gelovigen, vooral jongeren, heb ik de lichtende figuur van kardinaal Newman willen voorstellen, een intellectueel en gelovige, wiens spirituele boodschap kan samengevat worden in het getuigenis

dat de weg van het geweten geen afsluiting is van het “ik” maar openheid, bekering en gehoorzaamheid aan Degene die de Weg, de Waarheid en het Leven is. De rite van de zaligverklaring had plaats in Birmingham, tijdens de plechtige zondagseucharistie in aanwezigheid van een grote menigte uit heel Groot-Brittannië en Ierland, met vertegenwoordigers van vele andere landen. Deze ontroerende gebeurtenis belichtte nog meer dat hij een intellectueel was van groot formaat, een eminent schrijver en dichter, een wijze man Gods, wiens gedachten veel gewetens heeft geïnspireerd en die ook vandaag nog een buitengewone fascinatie uitoefent. Mogen de gelovigen en de Kerkgemeenschap van het Verenigd Koninkrijk zich vooral aan hem inspireren opdat ook op onze dagen deze edele grond overvloedig vruchten blijft voortbrengen van Evangelisch leven.

11 De ontmoeting met de Bisschoppenconferentie van Engeland, Wales en Schotland heeft een dag van grote feestelijkheid en intense gemeenschap van hart besloten voor de katholieke gemeenschap in Groot-Brittannië.

12 Dierbare broeders en zusters, tijdens mijn bezoek aan het Verenigd Koninkrijk heb ik altijd in de eerste plaats de katholieke gemeenschap tot steun willen zijn, door haar aan te moedigen zich onophoudelijk in te zetten voor de verdediging van de onveranderlijke morele waarheden die, opgenomen, geïnspireerd en bevestigd door het Evangelie, aan de basis liggen van een samenleving die werkelijk humaan, rechtvaardig en vrij is. Ik heb ook tot het hart van alle inwoners van het Verenigd Koninkrijk willen spreken, zonder uitzondering, over de waarachtige werkelijkheid die de mens is, over zijn diepste behoeften, zijn

uiteindelijke bestemming. Als ik mij tot de burgers van dit land richtte, dat een kruispunt is van cultuur en wereldeconomie, had ik heel het Westen voor ogen, in dialoog met de drijfveren van deze beschaving en het eeuwig nieuwe van het Evangelie, waarvan het land doordrongen is. Deze apostolische reis heeft een diepe overtuiging in mij bevestigd: de oude naties van Europa hebben een christelijke ziel die één is met het genie en de geschiedenis van de respectievelijke volken en de Kerk houdt niet op deze spirituele en culturele traditie wakker te houden. De zalige John Henry Newman, wiens figuur en geschriften nog een buitengewone actualiteit bewaren, verdient door iedereen gekend te zijn. Moge hij de bedoelingen en inspanningen van de christenen ondersteunen om “overal de geur van Christus te verspreiden, opdat heel hun leven een uitstraling zou zijn van het Zijne”, zoals hij wijs

schreef in zijn werk “Christus laten stralen”.

Benedictus XVI

---

pdf | Document automatisch
aangemaakt door <https://opusdei.org/nl-nl/article/terugblik-bezoek-paus-aan-verenigd-koninkrijk/> (31-3-2026)